

Enflasyon, büyüme ve PMI verileri hangi sinyali veriyor?

Bu hafta veri akışının oldukça yoğun olduğu bir haftaydı. Önce II. Çeyrek büyüme ile İmalat PMI verilerini ardından da Ağustos ayı enflasyon verisini gördük. Tüm bu veriler devam eden dezenflasyon programı ile ilişkili olmak üzere önemli sinyaller veriyor.

Öncelikle büyüme verisine bakalım. TÜİK'in tahminlerine göre 2024 yılı ikinci çeyreğinde Türkiye ekonomisi yıllık bazda %2,5 büyürken, bir önceki çeyreğe göre büyüme ise %0,1 olmuş. Dahası ve belki de en önemlisi ilk çeyrek büyüme oranı da %5,7'den %5,3'e revize edilmiş. Dolayısıyla sıkılaştırma programının bir sonucu olarak beklenen yavaşlama tahminlerinden daha belirgin bir hale gelmiş görünüyor.

Büyüme verisinin detaylarına baktığımızda; bir süreden bu yana dengelenmeye çalışan iç talebin büyüme katkısının 1,2 puana kadar gerilediğini ve net dış talebin pozitif katkısının ise 1,3 puana yükseldiğini görüyoruz. Bunlar dengelenme açısından önemli veriler.

Büyümenin dinamiklerine sektörler itibarıyla baktığımızda ise **sanayi** tarafındaki %1,8'lik daralma dikkat çekiyor. Ayrıca gayrisafi sabit sermaye oluşumunda da çok belirgin bir azalma var. Makine yatırımlarının da 2019 bu yana ilk kez daraldığını görüyoruz. Bu veriler **İSO** İmalat PMI verileri ile de uyumlu görünüyor. Zira İmalat PMI verisi 5 aydır eşik değer olan 50'nin altında kalmaya devam ediyor. Dahası yeni siparişler 14 aydır üst üste yavaşlarken iki sene sonra ilk kez bütün sektörlerde daralma var. Buna gıda da dahil.

Son büyüme verisi ve PMI verilerinden yola çıkarak, önümüzdeki dönemde ekonomideki yavaşlamanın devam edeceğini ve bunun da belirli sektörlerde ciddi daralmaları beraberinde getireceğini öngörebiliriz. Hatta teknik olarak resesyona girme ihtimalimiz olduğunu da öngörebiliriz.

Gelelim son dönemde neredeyse tüm toplumun odaklandığı enflasyon oranlarına. TÜİK'in Ağustos ayı ölçümlerine göre; yıllık enflasyon %61,78'den %51,97'ye geriledi. Aylık enflasyon ise %2,47 oldu. Aylık bazda en büyük etkiyi bu ay da eğitim ve konut yapmış görünüyor. Uzun bir aradan sonra ilk kez gıda ve alkolstüz içecekler grubunda düşüş görüyoruz. Diğer yandan mevsimsel etkilerden arındırılmış çekirdek enflasyon ise %3'ün üzerinde. Dahası hizmet enflasyonundaki katılık da devam ediyor. Ancak yönetilen-yönlendirilen fiyatlar hariç aylık enflasyonun %1,4 olması umut verici.

Tüm bu veriler enflasyonda bir süre daha sabırla beklememiz gerektiğine işaret ediyor. Faiz indirimi için şimdilik yılın son iki ayını beklemek zorunda kalacağımızı düşünebiliriz. "Şimdilik" diyorum zira eğer aylık enflasyonun ana eğilimi istenen şekilde yavaşlamazsa ve yıl sonu enflasyonun TCMB'nin hedefinin üst bandını belirgin bir şekilde aşacağı bir süreç oluşursa faiz indirimleri için TCMB bir sonraki yılı beklemek isteyebilir.

Elbette tam bir yorum yapabilmek için henüz erken ancak **İTO**'nun ölçtüğü İstanbul enflasyonunun uzun bir aradan sonra ilk kez %2'nin altında kalması enflasyon gelişmelerinin önümüzdeki aylarda istenen yavaşlamayı tesis edebilme ihtimalini kuvvetlendiriyor.

LEVENT
YILMAZ
levent.yilmaz@yenisafak.com.tr

"BİR AYDA 25 BİN KİŞİ İŞSİZ KALDI"

Giyimde istihdam eriyor

Tekstil ve hazır giyimde istihdam kaybı durdurulamıyor. Ağustos 2022'de 1 milyon 246 bin ile tarihi zirveyi gören söz konusu sektörlerin istihdamında, olumsuz koşulların etkisiyle son iki yıldan az sürede 246 bin kişilik azalma kaydedildi. Sadece haziran ayındaki istihdam kaybının 25 bin gibi oldukça yüksek

seviyede gerçekleşmesi dikkat çekti. TOBB Hazır giyim ve Konfeksiyon Sektör Meclisi Başkanı Şeref Fayat, sektörde ciddi üretim ve kapasite kaybı yaşandığına işaret ederek, "Bu maalesef devam edecek. Girdi maliyetlerinde sürdürülemez noktadayız. Kimse önünü göremiyor" dedi.

YENER KARADENİZ/06

2 YILDAN AZ SÜREDE 263 BİN, BİR AYDA 25 BİN KİŞİ İŞSİZ KALDI

Hazır giyim ve tekstil istihdamı 4 yılın en düşük seviyesinde!

YENER KARADENİZ/STANBUL

Hazır giyim ve tekstil sektöründe toplam istihdam 4 yılın en düşük seviyesine geriledi. İlk kez 2020'de 1 milyon sınırını aşan ve Ağustos 2022'de 1 milyon 246 bin ile tarihi zirveyi gören iki sektörün istihdamı, 2 yıldan az sürede 246 bin azaldı. Haziranda bir önceki aya göre 25 bin kişi azalan toplam istihdam 983 bin ile son 4 yılın en düşük seviyesine geriledi. Hazirandaki istihdam kaybının 10 bini tekstil, 15 bini ise hazır giyim sektöründe gerçekleşti.

Pandemi döneminde siparişlerin önemli bir kısmının Türkiye'ye yönelmesiyle hem hazır giyim hem tekstil sektörü tarihinin en yüksek ihracat rakamlarına ulaşmıştı. Bu da her iki sektörde yeni yatırımları getirmiş. Ağustos 2022'de hazır giyimde faaliyet gösteren işyeri sayısı 42 bin 521'e, tekstilde ise 20 bin 142'ye yükselmişti. Aynı dönemde istihdam ise hazır giyimde 744 bin 286'ya tekstilde ise 501 bin 720'ye ulaşmış, iki sektörün toplam istihdamı 1 milyon 246 bin ile tarihinin en yüksek seviyesine çıkmıştı. Ancak başta artan girdi maliyetleri ve küresel pazarlarda artan rekabet gibi etkenlerle hazır giyim ihracatı 2023'te 19,2 milyar dolar ile salgın öncesi döneme gerilerken tekstil ihracatı ise 11,6 milyar dolar ile 2020'den bu yana en düşük seviyeyi görmüştü. Bu yılın ocak-ağustos döneminde de hazır giyim ihracatı yüzde 8,9 gerilerek 12 milyar dolara indi. İhracat miktar olarak da yüzde 8,4 geriledi. Ağustosta ise ihracat miktar olarak yüzde 6 daraldı. Tekstilde ise ocak-ağustos döneminde ihracat değer olarak yüzde 1,

Tekstil ve hazır giyimde toplam istihdam, son 4 yılın en düşük seviyesine geriledi. 2 yıldan az sürede 263 bin, bir ayda ise 25 bin kişinin işsiz kaldığı iki sektörde istihdam 983 bine geriledi. Sektör temsilcileri, istihdam kaybının süreceğinden endişeli...

Hazır giyim ve tekstil istihdamı (bin kişi)

	Hazır giyim	Tekstil	Toplam
2020			
1. Çeyrek	592	436	1.028
2. çeyrek	586	431	1.017
3. çeyrek	602	450	1.052
4. çeyrek	615	464	1.079
2021			
1. Çeyrek	633	474	1.107
2. çeyrek	660	490	1.150
3. çeyrek	654	491	1.145
4. çeyrek	679	497	1.176
2022			
1. Çeyrek	704	507	1.212
2. çeyrek	731	505	1.237
3. çeyrek	743	498	1.242
4. çeyrek	738	484	1.223
2023			
1. Çeyrek	712	437	1.150
2. çeyrek	675	411	1.085
3. çeyrek	653	410	1.063
4. çeyrek	627	398	1.025
2024			
1. Çeyrek	610	394	1.004
2. Çeyrek	596	386	983

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

miktar olarak yüzde 8 geriledi.

En riskli 4 sektör arasında

İç pazarda da talebin gerilemesiyle iki sektörde de kapanma ve konkordato haberleri arttı. Konkordatotakip.com'da yer alan bilgilere göre tekstil sektörü konkordato riski açısından inşaat sektörünün ardından ikinci sırada yer alırken, giyim sektörü ise 4. sırada. Bu yılın başından itibaren tekstilde 210, giyimde 72 şirket konkordato başvurusunda bulundu. Önümüzdeki döneme dair veriler de çok iç açıcı değil. İ-

FAYAT: KİMSE ÖNÜNÜ GÖREMİYOR

TOBB Hazır giyim ve Konfeksiyon Sektör Meclisi Başkanı Şeref Fayat, sektörde kapasitelerin önemli oranda düştüğünü belirterek, "Bu maalesef devam edecek. Tüm sektörlerde PMI verileri maalesef eksik. Kimse önünü göremiyor. Sıkı para politikası sanayide maalesef duvara toslamayı beraberinde getirdi. Şu an sanayi yüksek faiz düşük kur kısıcında. Hem ihracatın hem de iç tüketimin daraldığı bir durum ilk kez oluyor. Dış ticaret açığımız azaldı diye sevineceğimiz yerde üzülmemiz gereken noktadayız. Kur bu kadar baskılandığında ticaret açığımız azalması ilk kez oluyor. Bu iyi bir haber değil. Çünkü ara mali, makine teçhizat ithalatının da yapılmadığı anlamına geliyor. Önümüzdeki

günlerin dünden daha kötü olacağı anlamına geliyor. Bu da istihdamda daralmaya yol açıyor. İstihdam düşüşü çok daha dramatik olmasa da devam edecek" dedi. Sektördeki karsızlığa dikkat çeken Fayat, girdi maliyetlerinin yüzde 110-120 artmasına rağmen kurun yüzde 28 yükseldiğine dikkat çekerek, "Artık sürdürülemez noktadayız. Bozdurmak zorunda olduğumuz dövizle ödenen primin en az yüzde 5 artırılması talebimiz var, hatta yüzde 10 olmalı. Eximbank kredilerinde toplam maliyeti yüzde 25 ile veriyoruz dedikleri halde 38 oluyor. Önümüzdeki 12 ayın enflasyonu ile hedeflemeler yapıyorsa 1 yıllık aldığımız kredinin de maliyeti enflasyonu hedefi olan rakamlarla olmalı" dedi.

İstanbul Sanayi Odası sektörel PMI endeksi verilerine göre tekstil imalatçılarının yeni siparişleri üçüncü PMI çeyreğinin başında azalmaya devam etti ve böylece mevcut düşüş trendi 14 aya ulaştı. Üretim, istihdam ve satın alma faaliyetleri daha da yavaşladı.

Sektörün takipteki kredilerinde de artış var. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu verilerine göre geçen yıl temmuz ayında tekstil ve tekstil ürünleri kategorisinde 4 milyar 652 milyon TL seviyesinde olan takipteki kredi miktarı, bu yıl

temmuz ayında yüzde 88,2 artışla 8 milyar 756 milyon TL seviyesine yükseldi.

Her iki sektör içinde önemli göstergeler arasında yer alan kapasite kullanım oranları, bu yılın ocak ayında tekstilde yüzde 69,5, giyimde yüzde 74,7 ile dip yapmıştı. Tekstilde söz konusu oran son 8 ayın, hazır giyim için de son 2,5 yılın en düşük seviyesi olarak kayıtlara geçmişti. Ağustos ayı itibarı ile kapasite kullanım oranı tekstilde yüzde 72,2 giyimde ise yüzde 78,2 olarak gerçekleşti.

Konkordato adli tatilde de sürdü

■ TÜRKİYE’NİN reel sektöründe yaşanan finansman sıkıntıları ve artan borç yükü, konkordato başvurularında patlamaya neden oldu. Konkordatotakip.com sitesinin Basın İlan Kurumu’ndan derlediği verilere göre, adli tatil olmasına rağmen, geçen ay 194 şirket için daha konkordato geçici mühlet kararı verildi. Böylece yılın ilk 8 ayında konkordato geçici mühlet kararı verilen dosya sayısı 982’ye ulaştı. Bu rakamlar, 2024 sonunda istenmeyen bir rekora imza atılabileceğine işaret ediyor. / 5TE

Konkordato adli tatilde de durmadı

Adli tatil olmasına rağmen, geçen ay 194 şirket için daha konkordato geçici mühlet kararı verildi ve böylece yılın ilk sekiz ayında konkordato alan şirket sayısı 982'ye ulaştı. 2018 ve 2019 yıllarında sırasıyla 1384 ve 1387 konkordato kararı alındığı göz önünde bulundurulursa, 2024 yılı sonunda 'istenmeyen bir rekora' imza atılabilir

TÜRKİYE'NİN reel sektöründe yaşanan finansman sıkıntıları ve artan borç yükü, konkordato başvurularında patlamaya neden oldu. Konkordatotakip.com sitesinin Basın İlan Kurumu'ndan derlediği verilere göre, ağustos ayında mahkemeler 194 dosya için konkordato geçici mühlet kararı verdi. Böylece yılın ilk sekiz ayında konkordato geçici mühlet kararı verilen dosya sayısı 982'ye ulaştı.

Bu rakamlar, 2024 yılı sonunda istenmeyen bir rekora imza atılabileceğine işaret ediyor. 2018 ve 2019 yıllarında sırasıyla 1384 ve 1387 konkordato kararı alınmıştı. Ancak, 2024'te bu sayının üzerine çıkılması muhtemel görünüyor. Özellikle adli tatilin olduğu ağustos ayında aylık bazda rekor seviyede konkordato kararı verilmesi, ekonomideki kırılganlığın boyutlarını gözler önüne seriyor.

SEKTÖRLER TEHLİKE ÇANLARINI ÇALİYOR

Ekonomim'den Merve Yiğitcan'ın haberine göre; yılın ilk sekiz ayında en fazla konkordato geçici mühlet kararı inşaat sektöründe alındı. Bu sektörde 64 firma konkordato başvurusunda bulunurken, tekstil sektörü 58 dosya ile ikinci sırada yer aldı. Mobilya ile tıbbi ekipman ve medikal ürünler sektörleri de 25'er dosya ile dikkat çekiyor. Otomotiv yan sanayinde faaliyet gösteren firmaların aralarında bulunduğu metal ürün imalatı sektöründe de konkordato başvuruları artış göstermekte. Örneğin, Mayıs ayında Türkiye'nin yerli otomobili TOGG'un gövde üretim hattının robotik sistemlerini ku-

ran ROBO firması konkordato ilan etmişti. Ağustos ayında ise TOGG'a elektronik kart desteği sağlayan Arte Elektronik için konkordato geçici mühlet kararı verildi.

Son dönemde artan konkordato başvurularının arkasında bazı firmaların durumu fırsat bilerek borçlarına karşı kendilerini koruma altına alma amacı güttükleri iddiaları da gündemde. Bazı firmaların, buldukları işyeri adreslerini taşıyarak farklı illerden konkordato almayı denedikleri ileri sürülüyor. Bunun yanında bazı avukatlık ofislerinin de zordaki firmaları konkordatoya ikna edip kendi ofislerine yönlendirme karşılığında komisyon teklif ettikleri iddiaları bulunuyor.

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı Erdal Bahçivan, Ağustos ayı meclis toplantısında konkordato başvurularındaki artışa dikkat çekti. Bahçivan, "Konkordatoların gelecek aylarda iflaslara dönüşmesi ve zincirleme etkilerle ekonominin geneline yayılması ağır bedellerle sonuçlanabilir," diye-

rek, bu konuda acil yasal düzenlemelerin yapılması gerektiğini vurguladı. Bahçivan ayrıca, konkordatoların sadece finans ve kamu kurumları için geçerli olması gerektiğini, ticari alacakların kapsam dışı tutulması gerektiğini belirtti. Konkordatolar kadar kapanan şirket sayısındaki artış da endişe verici boyutlara ulaşmış durumda. **TOBB**'un Kurulan ve Kapanan Şirket İstatistikleri'ne göre, yılın ilk yedi ayında kapanan şirket sayısı yüzde 28,3 artarak 14 bin 828'e ulaştı. Aynı dönemde açılan şirket sayısı ise yüzde 14,5 oranında azaldı. Bu veriler, piyasadaki işletmelerin ayakta kalmakta zorlandığını gözler önüne seriyor.

Ödeme zincirindeki kırılganlık, karşılıksız çek verilerine de yansdı. Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Risk Merkezi'nin verilerine göre, Ocak-Temmuz döneminde bankalara ibraz edilen çek tutarı yüzde 82 artarak 4 trilyon 205 milyar TL'ye yükseldi. Aynı dönemde karşılıksız işlemi yapılan çek tutarı yüzde 247 oranında artarak 90 milyar TL'ye ulaştı.

HÜSEYİN TAPINÇ

KADER

Geçtiğimiz Salı günü, TÜİK 2024 yılı ikinci çeyrek büyüme oranını açıkladı. Resmî verilere göre ülke ekonomisi bir önceki döneme göre yüzde 2.5 oranında büyüdü.

Her ne kadar genel beklenti yüzde 3 civarında bir büyümeyi öngörse de, Merkez Bankası politikaları nedeniyle büyüme oranının beklentilerin altında gerçekleşmesi pek de şaşırtıcı olmadı.

Büyüme oranı ve çevresindeki diğer veriler alarm zillerini çalıyor.

Bunun ilk nedeni, biraz önce değindiğim gibi, ikinci çeyrekte beklentilerin altında bir büyümenin gerçekleşmesidir. İkinci neden, bir önceki çeyrek döneme ait büyüme oranına kıyasla (yüzde 5.3) büyümenin sert bir şekilde fren yapması; üçüncü neden ise gelecek çeyrek dönemlerde büyümenin iyice hızlanacağına duyulan inançtır. Ekonomistler ekonominin üçüncü çeyrekte yüzde 1.9 büyümeyi bekliyor.

Ekonomide birçok iş kolu ortalamasının üzerinde büyüme gösterirken (özellikle inşaat, hizmetler ve tarım), sanayi alanında yüzde 2'ye yaklaşan bir daralma yaşandı.

Sanayi alanındaki göstergeler son derece önemli. **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye Sektörel PMI raporuna göre, takip edilen 10 sektörün tamamında üretim daralması yaşandığı görülüyor. Fiyatlardaki artış ve talep durgunluğuna paralel olarak siparişlerde ve üretimde yavaşlama, son ayların ekonomik yapısına damgasını vuruyor.

TÜİK verilerinde dikkat çeken bir diğer husus, hanehalkı nihai tüketim harcamalarının ikinci çeyrekte, bir önceki yılın ikinci çeyreğine göre yalnızca yüzde 1.6 oranında artmasıdır. Bu oran bir önceki çeyrekte yüzde 6.3 ve 2023 yılı ikinci çeyreğinde de yüzde 13.4 olarak ölçülmüştü.

Hanehalkı tüketim harcamalarına sektörel olarak baktığımızda, 2024 ikinci çeyreğinde dayanaksız ürünlere yönelik harcamaların yüzde 5.4, hizmetlere yönelik giderlerin yüzde 0.8 ve yarı dayanıklı ürünlerdeki harcamaların da yüzde 0.3 arttığını görüyoruz. Öte yandan, dayanıklı mallara yönelik tüketimde yüzde 7.3 oranında bir daralma gözlemleniyor.

Devlet tarafından açıklanan bu istatistikî verilerin tüketici dünyasında önemli bir karşılığı var. Tüketicilerin bugüne ve yarına yönelik değerlendirme ve beklentileri önümüzdeki dönemde bu istatistikî verilerin nasıl şekilleneceğini net bir şekilde gösteriyor.

Türkiye ekonomisinin yaklaşık yarısının ürettiği üç büyük ilde yaşananların son aylardaki tüketim davranışlarına bakıldığında, bu tüketicilerin önemli bir bölümünün birçok kalemden tüketimlerini kısıtlarını net bir şekilde görmek mümkündür.

Metropollü tüketicilerin harcamalarını en çok kısıtlarını kalemelerin başında, ev dışı eğlence etkinlikleri, konser, sinema, tiyatro gibi kültürel faaliyetler ve dışarıda yemek yeme geliyor. Bu üç kalemi elektronik ve teknolojik ürünler takip ediyor. Üç büyük ilde yaşayan tüketicilerin yüzde 80'den fazlası, bu dört alanda harcamalarını kısıtlarını ve kısmaya devam edeceklerini ifade ediyor.

Tüketimi kısma eğilimi temel harcama alanlarında da gözlemleniyor. Giyim ve tekstil alanındaki tüketicilerin yüzde 71'inin kısıtlamaya gittiği bir alan. Mutfak alışverişlerinde kısıtlama yapan metropollü tüketicilerin oranı ise yüzde 53 düzeyinde.

İçinde bulunduğumuz aydan itibaren, önümüzdeki aylarda hane gelirinden daha çok pay ayrılacağına inanılan iki önemli harcama alanı var: ısınma ve eğitim giderleri.

Tasarıf yapmak bir yana, mevcut giderlerine yetismeye çalışılan ve gelir gider dengesini sağlamak için hemen her alanda tüketimini kısıtlayan, kredi kartı ya da avans hesap desteğiyle ayakta kalan büyük bir tüketici kitlesi var. Peki, bu tüketiciler bugüne ve yarına nasıl bakıyorlar, gelecekleri hakkında ne düşünüyorlar?

Ülke ekonomisine güvenen ve ekonominin bir yıl içinde iyiyeye gideceğine inanan tüketicilerin oranı yüzde 27 ile sınırlıken, kötüye gideceğini düşünenler tüketicilerin yarısından fazlasını oluşturuyor.

Ülkenin geleceği hakkında karamsar olan tüketici kitlesinin, kendi hanehalkı geliriyle ilgili değerlendirmeleri daha çarpıcı bir ruh halini yansıtıyor.

Önümüzdeki on iki ay içinde hane gelirinin iyiyeye gideceğini düşünenlerin oranı yüzde 12 ile sınırlı kalıyor ve tüketicilerin yüzde 24'ü de geleceğe dair karamsarlığını kendi hanelerine taşıyor. Burada ilginç olan, eski çoğunlukta bir tüketici kitlesinin (yüzde 64) içinde bulunduğu duruma karşı kayıtsız kalması ve bir tepki geliştirmemesidir. Son birkaç aydır gözlenmeye başlayan karamsar ruh halinden tepkisizliğe geçiş, aslında tüketicilerin çaresizliğine ve teslimiyete işaret ediyor.

Resmî olarak yaz ayları bitti ve sonbahara küçülen büyüme hızıyla girdik. Önümüzdeki aylarda bizi önemli ve tatsız ekonomik gelişmeler bekliyor.

Kaynak: Sia Insight Ekonomik Gündem Araştırması (Ağustos 2024) Türkiye'nin 3 büyük ilinde yaşayan 18-45 yaş arası 405 tüketicinin katılımlıyla 06-16 Ağustos 2024 tarihlerinde bilgisayar destekli telefon görüşmesi yönetimiyle gerçekleştirilmiştir.

EKOVİTRİN / EKONOMİ

İSO İKİNCİ 500 ŞİRKETLERİNDE SATIŞLAR DÜŞTÜ, KÂRLILIK AZALDI

İstanbul Sanayi Odası (İSO) İkinci 500 şirketlerinde üretimden satışlarındaki değişimler, yıl sonu TÜFE enflasyonundan arındırılarak incelendiğinde 2023 yılında üretimden satışların yüzde 13,7 oranında gerilediği görüldü.

İSO İkinci 500 sonuçlarına göre 2023 yılında İSO İkinci 500'ün üretimden satışları yüzde 42,2 oranında artarak 695 milyar TL'den 988 milyar TL'ye çıktı. Ancak değişimler, yılsonu TÜFE enflasyonundan arındırılarak incelendiğinde 2023'te üretimden satışların yüzde 13,7 gerilediği görüldü.

İstanbul Sanayi Odası (İSO), Haziran ayında açıkladığı "İSO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023" araştırmasının ardından, 500 Büyük şirketlerine nazaran daha küçük ve orta ölçekli kuruluşları kapsayan "İSO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023" (İSO İkinci 500) araştırmasının sonuçlarını açıkladı. 2023 yılı İSO İkinci 500 sıralamasına üretimden satışları 2 milyar 958 milyon TL ile 1 milyar 294 milyon TL arasında kalan şirketler girebildi. İSO İkinci 500'ün 2022 yılı listesinde yer alan şirketlerin üretimden satışları ise 2 milyar 54 milyon TL ile 886 milyon TL bandında gerçekleşmişti. 2023 yılında 76 yeni kuruluş İSO İkinci 500 sıralamasında yer alma başansı

gösterdi. 37 kuruluş geçen yıl İSO 500'de iken bu yıl İSO İkinci 500'e geriledi. 387 kuruluş ise son iki yılda da İSO İkinci 500 sıralamasında yer aldı. İSO İkinci 500-2023 araştırması, her yıl olduğu gibi bu yıl da KOBİ'lerin içinden geçmekte olduğu ekonomik ve finansal koşulları, ihracat performanslarını, Ar-Ge ve teknoloji faaliyetlerine ilişkin göstergeleri açısından önemli sonuçlar ortaya koydu. Şirketlerin performansında küresel durgunluk, 6 Şubat depremi ve ekonomi politikalarındaki dönüşüm etkili oldu. Sonuç olarak hangi gösterge kullanılırsa kullanılırsa, 2023 yılında İSO İkinci 500'ün üretimden satışları enflasyonun altında kaldı ve reel olarak gerileme gösterdi. Örneğin eğer bu hesaplama, ortalama TÜFE enflasyonu kullanılarak yapılsaydı reel gerileme yüzde 7,6 olacaktı.

İSO İKİNCİ 500'ÜN EN BÜYÜK 3 ŞİRKETİ

İSO İkinci 500'ün, İSO tarafından oluşturulmuş olan 10'lu sektör gruplandırmasına göre dağılımına bakıldığında, İSO İkinci 500 içerisinde yer alan firmaların yüzde 65'e yakınının

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, "Yaşanan tüm zorluklara rağmen, yatırımlarıyla ekonomik büyümemize, ihracatımıza ve istihdama katkılarını sürdürmektedir" dedi.

4 sektör grubunda toplandığı görülüyor. Bunlar sırasıyla 109 firmayla "gıda ürünleri **sanayi**", 78 firmayla "kimyasal ürünler, plastik ve kauçuk ürünleri **sanayi**", 71 firmayla "tekstil ürünleri **sanayi**", 64 firmayla "ana metaller ve makine imalat **sanayi**" sektörleri. Söz konusu dört sektör aynı zamanda 2023 yılı verilerine göre üretimden net satışların da yüzde 63'ünden fazlasını gerçekleştiriyor. Diğer taraftan ilk ikideki sektörlerin üretimden net satışlar içindeki payı geçen yıla göre artarken takip eden iki sektörün payının azalış göstermesi de dikkat çekiyor. 2023 yılı **ISO İkinci 500** sıralamasında üretimden satışlar büyüklüğüne göre ilk 10 şirketin sıralaması tablodaki gibi gerçekleşti. Buna göre **ISO İkinci 500**'de ilk sırayı 2 milyar 958 milyon liraya yaklaşan üretimden satışlar tutarı ile "Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş." aldı. Bu kuruluş 2022 yılında **ISO 500**'de 405. sırada yer alıyordu. Bu firmanın hemen ardından ikinci sırada 2 milyar 949 milyon liralık üretimden satışları ile "Karel Elektronik San. ve Tic. A.Ş." bulunuyor. Karel Elektronik, 2022 yılında **ISO İkinci 500** içerisinde 107. sıradaydı. Üçüncü sırada yer alan kuruluş ise 2 milyar 945 milyon lira ile "Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş." oldu. Bu kuruluş da 2022 yılında **ISO 500**'de 374. sırada yer almıştı.

TOPLAM İHRACATIN GERİSİNDE KALDI

2023 yılında zayıflayan küresel büyüme dinamiklerine rağmen Türkiye'nin ihracatı binde 5 oranında artarak 255,4 milyar dolara yükseldi. Aynı yılda Türkiye **sanayi** ihracatı binde 2 düşüşle 245,6 milyar dolara geriledi. **ISO İkinci 500**'ün ihracatı ise yüzde 6,5 düşüşle 15 milyar dolar olarak gerçekleşti. Türkiye geneli ve **ISO 500**'ün altında bir performansla işaret eden bu durum, nispeten daha küçük ve orta ölçekli kuruluşların dış pazarlara açılma ve rekabet gücünü koruma anlamında önemli ölçüde zorlandığını gösterdi. Bu gelişmeler sonucunda **ISO İkinci 500**'ün Türkiye **sanayi** ihracatı içindeki payı 2023 yılında 0,4 puan azalarak yüzde 6,1'e düştü.

KÂRLILIKTA ZAYIF PERFORMANS

2023 yılında **ISO İkinci 500** satışlarının yanı sıra kârlılığında da zayıf bir performans ortaya koydu. Söz konusu yılda **ISO İkinci 500**'ün faaliyet kârı yüzde 44,9 oranında artarak 100,4 milyar TL'den 145,5 milyar TL'ye

2022 Sıra No	2023 Sıra No	Kuruluş	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
-	1	Biska Tekstil	2.957.551.888
107	2	Karel Elektronik	2.949.091.598
-	3	Küçükçalık Tekstil	2.944.561.614
-	4	Bor Şeker	2.939.069.709
-	5	Dikici Petrokimya	2.935.868.496
-	6	Ki masan Ki ma	2.935.348.999
57	7	Çukurova İnşaat Makinaları	2.932.290.135
-	8	Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi	2.918.318.601
121	9	Polimiyce Dokuma İplik Tekstil	2.914.263.732
-	10	Kahramanmaraş Kağıt	2.908.213.559

çıktı. Buna karşılık aynı dönemde faaliyet kârlılığı oranı yüzde 12,6 ile aynı kaldı. Benzer şekilde, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar büyüklüğü yüzde 46'lık artışla 121,1 milyar TL'den 176,8 milyar TL'ye ulaştı. Bu artışa rağmen FAVOK kârlılığı sadece binde 1 puan artarak

yüzde 15,3 oldu. Vergi öncesi kâr ve zarar toplamı ise yüzde 26,8 artarak 74,7 milyar TL'den 94,7 milyar TL'ye yükseldi. Ancak satış kârlılığı oranı 1,2 puan düşüşle yüzde 9,4'ten yüzde 8,2'ye indi. Kârlılıktaki zayıf performans, kâr ve zarar eden kuruluşlar sayısında da kendini açıkça gösterdi.

EKOVİTRİN / EKONOMİ

İSO İkinci 500'de vergi öncesi dönem kâr ve zarar büyüklüğüne göre 2022 yılında kar eden kuruluş sayısı 457 iken, bu sayı 2023 yılında 428'e geriledi. Zarar eden kuruluş sayısı da 43'ten 72'ye yükseldi. Bu sayı, 2018 sonrasındaki en yüksek değer olarak dikkat çekti.

2023'TE 495 FİRMA KÂR AÇIKLADI

Diğer taraftan, operasyonel kârlılığı gösteren faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr ve zarar büyüklüğü esas alındığında, kâr elde eden firma sayısının 495 ile aynı kaldığı ve yüksek seviyesini koruduğu görüldü.

İSO İkinci 500'ün kârlılık bileşenlerini yansıtan bu tablo geçen yıl ile kıyaslandığında, 2023'ün en çarpıcı gelişmesinin, net kambiyo zararının neredeyse 5 katına çıkarak 4,1 milyar liraya ulaşması olduğu görülüyor. Net kambiyo zararındaki bu yüksek oranlı artışa karşılık kambiyo işlemleri haricindeki diğer gelirlerden elde edilen net kâr 18,5 milyar liraya çıkarak kur zararını fazlasıyla telafi etti. Böylece net üretim faaliyeti dışı gelirlerin net satışlara oranı yüzde 0,8'den yüzde 1,2'ye çıktı.

Üretim faaliyeti dışı gelirler içerisinde faiz, temettü, iştirak, menkul kıymet, duran varlık satışı, komisyon vb. gibi pek çok kalem yer alıyor.

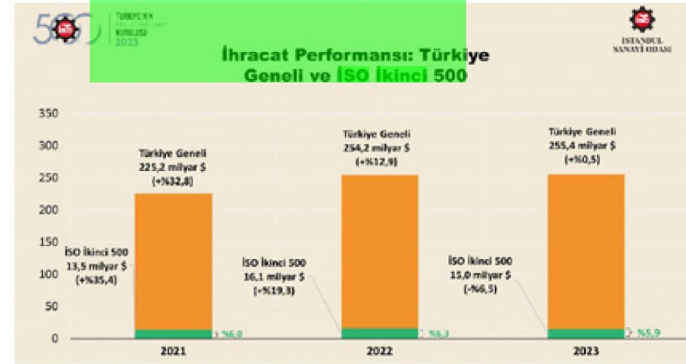
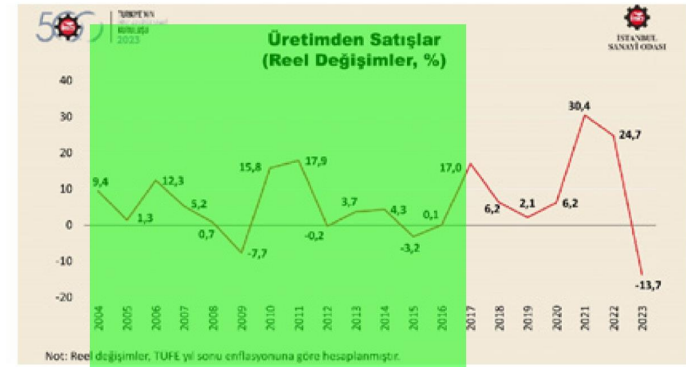
İSO İkinci 500'ün üretim faaliyeti dışı gelirlerin dönem kar ve zarar toplamı içerisindeki payına bakıldığında, son 5 yılda oldukça dalgalı bir seyir izlediği görülüyor. 2022'de yüzde 8,7'ye gerileyen bu oran, 2023'te yeniden yüzde 15 bandının üzerine çıktı. Net kambiyo zararındaki artışın olumsuz etkisine rağmen, üretim faaliyeti dışı gelirlerin toplam karlılığa katkısı artmış durumda.

GİDERLER KÂRLILIKTA TEMEL BELİRLEYİCİ

Finansman giderleri 2023 yılında da; İSO 500'deki gibi, İSO İkinci 500'de de sanayi kuruluşlarının kârlılıklarında temel belirleyicilerden biri olmayı sürdürdü.

İSO İkinci 500'ün finansman giderleri yüzde 103,1 oranında artarak 65,6 milyar TL'ye yükseldi. Aynı yılda faaliyet kârı yüzde 44,9 artışla 145,5 milyar TL'ye çıktı. Böylece finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı 12,9 puan artışla yüzde 45,1'e yükseldi.

Son 12 yıllık ortalamasının yüzde 44 olduğu düşünüldüğünde; yıllardan beri hep işaret dildiği gibi sanayici elde ettiği kârın yarısına yakını finansman giderlerine ayırmak gerçeğinden

kurtulmıyor. Şirketler faaliyet karlılığını büyük oranda korusa da artan finansman maliyetleri ve kambiyo zararları dönem karlılığını zayıflatıyor.

ENFLASYON MUHAZESİ ETKİSİ

Firmaların varlık ve kaynak yapısındaki gelişmeler incelendiğinde; 20 yıl aradan

sonra başlatılan enflasyon muhasebesi uygulamasının İSO İkinci 500'ün bilanço büyüklüklerini önemli ölçüde etkilediği görülüyor.

2023 yılında enflasyon düzeltmesi sonrası veriler ile İSO İkinci 500'ün aktif toplamı yüzde 110,4 oranında artarak 1,4 trilyon TL'ye ulaştı. Bu artışın 343 milyar

2021 ve 2022 yıllarına göre zayıf bir performansa işaret eden bu artışta yavaşlayan küresel talep, yaşanan deprem felaketi, uzun seçim dönemi ve ardından yeni ekonomi politikaları doğrultusunda uygulanan sıkılaştırma politikaları belirleyici olduğu görüldü.

TL'lik kısmı enflasyon düzeltmesinden kaynaklandı. Aktiflerin alt kalemlerine inildiğinde, enflasyon düzeltmesinden esas olarak etkilenen duran varlıkların yüzde 181,6 oranında artarak 668 milyar TL'ye çıktığı görüldü. Buna karşılık dönen varlıklardaki artış yüzde 70,1 ile çok daha sınırlı gerçekleşti.

Pasif tarafta ise özkaynaklar 2023'te enflasyon düzeltmesi sonrası verilerle yüzde 152,1 oranında artarak 740 milyar TL'ye yaklaştı. Bu kalemden enflasyon düzeltmesinin etkisi 339 milyar TL oldu. Toplam borçlardaki etki ise, düzeltmenin parasal olmayan kıymetlere uygulanmış olması nedeniyle çok daha düşük düzeyde gerçekleşti. Şöyle ki; düzeltme sonrası verilerle toplam borçlar yüzde 76,7 oranında artarak 641 milyar TL'ye çıkarken, düzeltmenin etkisi 4 milyar TL ile sınırlı kaldı.

ÖZKAYNAK YAPISI OLUMLU

Borç/özkaynak ilişkisi tablosuna bakıldığında, enflasyon düzeltmesinin etkisiyle ISO İkinci 500'ün kaynak yapısında özkaynaklar lehine önemli bir gelişme sağlandığı gözleniyor.

ISO İkinci 500 Sıra No:	Kuruluşlar	Bulunduğu konum	
2023	2022		
1	-	Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep
2	107	Karel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
3	-	Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İnegöl
4	+	Bor Şeker A.Ş.	Bor
5	-	Dioki Petrokimya Sanayi A.Ş.	Adana
6	-	Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Manisa
7	57	Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Mersin
8	-	Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Kayseri
9	121	Palmye Dokuma İplik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana
10	-	Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
11	+	Elsan Elektrik Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Denizli
12	247	T.K.G. Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Bursa
13	-	-	Gaziantep
14	70	Telateks Tekstil Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
15	137	Chryso-Kat Katkı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli
16	237	Seluz Kimya Kozmetik Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul
17	167	Beşler Et Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
18	18	Söke Degirmencilik San. ve Tic. A.Ş.	Aydın
19	-	Kaltun Madencilik Sanayi Nakliye ve Akaryakıt Ticaret A.Ş.	Aydın
20	-	Coreal Alüminyum Kablo San. Tic. A.Ş.	Kayseri
21	+	Sukkar Şeker Üretim A.Ş.	Erzurum
22	15	Superlit Boru Sanayi A.Ş.	İstanbul
23	161	Baylan Ölçü Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi
24	+	Constantia Propak Ambalaj Üretim ve Pazarlama A.Ş.	Düzce
25	-	Europen Endüstri İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir
26	+	Baştaş Hazır Beton San. ve Tic. A.Ş.	Ankara
27	52	RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Konya
28	125	Eltaş Transformator San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi
29	-	Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
30	294	Ahmet Ak Gıda ve Tüketim Maddeleri Sanayi ve Pazarlama Ltd. Şti.	Giresun
31	253	Çelikaşlan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep
32	2	Safa Tarım A.Ş.	Konya
33	-	Ateş Çelik İnşaat Taahhüt Proje Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi
34	+	Gold Harvest Kuruyemiş Gıda ve Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir
35	93	Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makina Sanayi A.Ş.	İstanbul
36	181	Ekiciler Süt Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Antalya
37	179	Yıldız Pul Otomotiv Motor Parçaları Sanayi A.Ş.	Konya
38	20	Tat Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Adana
39	-	Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Bozüyük
40	-	Soyyığıt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
41	+	Dinex Egzoz ve Emisyon Teknolojileri San. ve Tic. A.Ş.	Çerkezköy
42	338	Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi
43	152	Konya Çimento Sanayi A.Ş.	Konya
44	-	TARFAŞ Tarımsal Faaliyetler Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Karacabey
45	40	Kocaeli Lastik Sanayi A.Ş.	Kocaeli
46	116	Parsan Makina Parçaları Sanayi A.Ş.	İstanbul
47	273	Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Samsun
48	-	-	İstanbul
49	239	Antepsan Kuruyemiş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep
50	225	S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Bursa
51	29	Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Trabzon
52	326	Sirena Marine Denizcilik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
53	14	Empera Halı San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep

EKOVRİN / EKONOMİ

54	26	Epsan FZ Kimya Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Gemlik
55	103	Sarıbekir Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir
56	-	Narteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş
57	156	Kayalar Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
58	197	Dalgakıran Makina San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
59	155	Pier Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana
60	75	Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş.	İstanbul
61	168	MST Construction Equipment Yatırım A.Ş.	Gaziantep
62	17	Silopi Elektrik Üretim A.Ş.	Şirnak
63	176	Şimşek Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Karaman
64	53	Norm Somun San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi
65	-	Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Adana
66	68	İspak Esnek Ambalaj Sanayi A.Ş.	İstanbul
67	3	Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
68	48	Uniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş.	İstanbul
69	135	AKA Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Orhangazi
70	94	Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana
71	308	İsopol Kimya A.Ş.	Mersin
72	204	Sürsan Su Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Samsun
73	102	Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi
74	28	Egesil Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
75	119	ASAŞ Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	Ankara
76	-	TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi
77	101	Teknika Plast Teknik Kalıp Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Manisa
78	-	-	İstanbul
79	128	Aydın Mensucat Döşemelik Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
80	+	Öztürk Fındık Gıda Petrol Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Bulancağ
81	112	Gesbey Enerji Türbini Kule Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir
82	-	Meltem Kimya ve Tekstil San. İhr. ve Tic. A.Ş.	Adana
83	31	Beşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri
84	194	Odelo Otomotiv Aydınlatma A.Ş.	Bursa
85	130	RBS Ravago İnşaat Yalıtım Ürünleri A.Ş.	Kocaeli
86	38	Orma Orman Mahsulleri İntegre San. ve Tic. A.Ş.	İsparta
87	316	Uzmar Gemi İnşa San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli
88	89	Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep
89	-	-	Bursa
90	324	Mey Alkollü İçkiler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
91	74	Mondi Kale Nobel Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
92	276	Hacıoğulları Hazır Beton Saç ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
93	91	Ontex Tüketim Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
94	134	Sunar Un ve Yem San. ve Tic. A.Ş.	Osmaniye
95	255	Ak-Pres Metal Yedek Parça Makine San. ve Tic. A.Ş.	Bursa
96	-	-	Çorlu
97	123	Atik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi
98	97	Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Karabük
99	4	ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
100	-	Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	Kayseri
101	-	Afşin Elbistan Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.	Afşin
102	-	Ve-Ge Hassas Kağıt ve Yapıştırıcı Bant San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
103	63	VİG Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli
104	264	Birinci Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli
105	-	Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli
106	-	Plastay Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli
107	288	Bambi Mobilya ve Yatac Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi
108	170	Soybaş Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli
109	189	Demisaş Döküm Emaye Mamülleri Sanayi A.Ş.	Kocaeli

Üretimden satışlar baz alınarak yapılan 2023 yılı ISO ikinci 500 sıralamasına göre Biska Tekstil 2 milyar 958 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Onu 2 milyar 949 milyon TL ile Karel Elektronik takip ederken Küçükçalık Tekstil 2 milyar 945 milyon TL ile üçüncü oldu.

2022'de yüzde 44,7 olan özkaynak payı, 2023'te enflasyon düzeltmesi yapılmaması halinde yüzde 38,6'ya düşecek iken, düzeltme sonrası yüzde 53,6'ya yükseliyor. Başka bir ifadeyle enflasyon düzeltmesi ISO ikinci 500'ün bilançosunda özkaynak payını 15 puan artırarak toplam borçların üzerine çıkarıyor. Bu noktada enflasyon düzeltmesi uygulamasının, işletme bilançolarının gerçeğe yaklaşması ve finansal göstergelerin daha sağlıklı bir şekilde yorumlanması açısından önemli de ortaya çıkmış oluyor.

KISA VADELİ BORÇLARIN PAYI YÜZDE 59

Borçların alt kalemleri incelendiğinde; ISO ikinci 500'de mali borçların yüzde 66 artışla 303 milyar TL'ye çıktığı görülüyor. Diğer borçlar ise yüzde 87,5 artışla 338 milyar TL'ye ulaşıyor. Enflasyon düzeltmesinin yalnızca parasal olmayan kıymetlere uygulanması nedeniyle mali borçlar hemen hemen hiç etkilenmezken diğer borçlardaki etki ise yüzde 1,2 ile oldukça sınırlı kalıyor. Enflasyon düzeltmesinin, bilançoların aktif tarafında duran varlıklar, pasif tarafında ise özkaynaklar üzerinden önemli bir değişim

110	233	Bursa Beton San. ve Tic. A.Ş.	Bursa
111	-	Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
112	-	Doruk Un Sanayi A.Ş.	Tekirdağ
113	160	T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi
114	229	Güney Süt Sanayi ve Gıda Maddeleri Ticaret A.Ş.	Tarsus
115	81	Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	Adana
116	202	Tayaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli
117	95	Veziroğlu Orman Ürünleri ve Kağıt Sanayi A.Ş.	Veziroğlu
118	188	Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dörtöyl
119	258	Meysüt Meyve Süt ve Gıda Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Ereğli/Konya
120	24	Kasar ve Dual Tekstil Sanayi A.Ş.	İstanbul
121	206	Akplas Plastik Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
122	141	Ünal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu
123	495	Yemekhane Yiyecek ve İçecek Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
124	364	Senur Elektrik Motorları San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
125	158	Pilenpak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Manisa
126	136	Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	Konya
127	49	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi
128	242	Maysan Mando Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Bursa
129	246	Ege Fren San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi
130	-	-	Ege Bölgesi
131	33	İşil Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul
132	46	Arkan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş
133	126	Boytek Reçine Boya ve Kimya San. Tic. A.Ş.	İstanbul
134	113	RHI Magnesita Turkey Refrakter Ticaret A.Ş.	Eskişehir
135	-	-	İstanbul
136	279	ZF Lemförder Aks Modülleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi
137	-	-	Ege Bölgesi
138	-	Varaka Kağıt Sanayi A.Ş.	Balıkesir
139	13	Panda Alüminyum A.Ş.	Ankara
140	105	Zafer Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep
141	77	Zer Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep
142	+	Sardunya Gıda Mutfak İşletmeleri Ticaret A.Ş.	İstanbul
143	-	-	Kocaeli
144	-	-	Çerkezköy
145	238	Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.	Suluova
146	172	Al-San Gıda Tic. ve San. A.Ş.	Konya
147	+	Batibeton Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi
148	100	Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
149	82	Beşan Nişasta Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep
150	362	Aptiv Turkey Teknoloji Hizmetleri Ltd. Şti.	Bursa

oluşturduğunu ortaya koyuyor. Bu da, daha güçlü bir kaynak yapısının ortaya çıkmasını sağlamış durumda. Borçların gelişimine bakıldığında, 2021 ve 2022 yıllarına benzer şekilde 2023'te de diğer borçların mali borçlardan daha hızlı arttığı görülüyor. Bu durum muhtemelen geçtiğimiz yılın ikinci yarısında finansmana erişim koşullarında yaşanan sıkılaştırmanın etkilerini yansıtıyor. Diğer taraftan vade yapıları incelendiğinde ise kısa vadeli mali borçlardaki artışın yüzde 59,4 ile uzun vadeli mali borçlardaki yüzde 76,4'lük artışın altında kaldığı dikkat çekiyor.

Bu durum, kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payına da yansımış gözüküyor. 2021'in ardından 2022'de artışını sürdüren kısa vadeli mali borçların toplam borçlar içindeki payı, 2023'te yüzde 59,1'e geriledi. Ancak yine de bu oran 2021 ve öncesine göre oldukça yüksek düzeyde kalmaya devam etti.

KDV ALACAKLARI CİDDİ SORUN

Sanayicilerin son yıllarda makul bir çözüm bulunmasını beklediği konulardan biri olan devreden KDV alacakları, gerek ISO 500 gerekse ISO İkinci 500 şirketleri için ciddi bir sorun olmaya devam ediyor.

Hatırlanacağı üzere bu yük, ISO 500 için 2023 yılında enflasyon düzeltilmesi sonrası veriler ile yüzde 36,5 artışla 66,8 milyar TL'ye yaklaşmıştı. ISO İkinci 500'de de devreden KDV, enflasyon düzeltilmesi sonrası veriler ile bir önceki yıla göre yüzde 58,3 oranında artarak 14,1 milyar TL'ye yükseldi.

Bu gelişmeler sanayi kuruluşlarının sıfır faiz ve sonsuz vade ile devlete borç vermesi anlamına gelen devreden KDV sorununun azalmak yerine daha da arttığını gösterirken enflasyondaki yüksek seyir de sorunu derinleştirdiği görülüyor. İstanbul Sanayi Odası, uzun yıllardır indirilemeyen KDV'nin işletmeler üzerinde oluşturduğu finansman yükünün azaltılması ve şirketlerin nakit finansman ihtiyacının karşılanması amacıyla, devreden KDV tutarının, Avrupa ülkelerindeki uygulamalara paralel bir şekilde mükellefe iade edilmesi ve sürecin kolaylaştırılmasına yönelik düzenlemeler yapılması gerektiğini savunuyor.

ISO İKİNCİ 500'DE İSTİHDAM ARTTI

Sanayi istihdamının nispeten durağan seyrettiği 2023 yılında ISO İkinci 500'ün istihdamı yüzde 9,1 artışla 285 bin kişiye ulaştı. Aynı yılda ödenen maaş ve ücretlerdeki artış ise yüzde 131,4 olarak gerçekleşti.

ISO İkinci 500'de halka açık kuruluşların sayısı 2017-2022 arasında inişli çıkışlı bir seyir izledikten sonra 2023 yılında 4 adet artarak 30'a yükseldi.

Halka açılmaları sermayenin tabana yayılması ve özellikle sanayi kuruluşlarının kaliteli finansal kaynağa erişimi açısından oldukça önemli. ISO 1000 içinde halka açık kuruluşlar sayısında yaşanan artış, sanayide halka açılma eğiliminin kuvvetlenmeye başladığını gösteriyor.

YABANCI SERMAYE PAYI DÜŞÜYOR

ISO İkinci 500'de yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı, 2018-2021 arasında yaşanan yükselişin ardından 2022 yılında duraklamış, 2023 yılında ise 7 adet azalarak 66'ya düşmüş bulunuyor. Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısındaki gelişmeler, firmaların sermaye yapılarındaki değişimlerin yanı sıra ISO 500 ile ISO İkinci 500 arasındaki geçişlerden de etkileniyor.

ISO İkinci 500'de yer alan kuruluşlar bağlı olduğu oda bilgilerine göre sıralandığında, yıllar itibarıyla sanayideki Anadolu ağırlığının artmakta olduğu ve Türkiye'deki dağılımının daha dengeli bir gelişim göstermeye başladığı dikkat çekiyor.

EKOVRİN / EKONOMİ

Borçlu şirketler alacaklı firmaları da batırıyor

YÜKSEK FAİZ DÖNEMLERİNİN KARA TAHTASI 'KONKORDATO'

Konkordatoların artmasının nedeni ekonomik krizin yanında yüksek enflasyon ve yüksek faizler. Borçluluktan kurtulmak isteyen şirketler konkordatoya sığınıyor. Türkiye'de bu yıl konkordato sayısında yüzde 50 artış oldu. Borçlu konkordato isteyen şirketler alacaklı firmaları da zora sokuyor.

Yüksek faiz dönemlerinde konkordatoların artışı dikkat çekiyor. İflas eşiğine gelen firma veya şirketler konkordatoya başvurarak şirketlerini iflastan kurtarmaya çalışıyor. Konkordato simsarlığı ise bu dönemlerde en fazla baş gösteren gelişmelerden. Şirket kendini kurtarıyor ancak bu şirketlerden alacaklı olan firmalar ise iflasa sürükleniyor. İflas, kanunlarda tacir statüsündeki bir borçlunun artık borçlarını ödeyememesi hali olarak tanımlanıyor. Konkordato ise, herhangi bir sebeple işleri bozulan ve ödeme gücünü çeken iyi niyetli borçlularını koruma amacı güden bir kavram. İflasın gerçekleşmesinin aynı zamanda cezai yönden sorumluluklar doğurması da mümkün olup, iflasta birlikte iflasın ne şekilde gerçekleştiğine ilişkin yapılacak yargılamada, iflasın taksirli iflas ya da hileli iflas olarak sınıflandırılması ve bu şekilde hüküm kurulması da mümkün oluyor. Konkordatoda ise borçlu ve alacaklılar arasında anlaşma sağlanabilmesi kritik bir nokta olup, anlaşma sağlandığı takdirde, diğer bir deyişle alacaklıların belirli bir çoğunluğunun kabul edeceği bir plan üzerinde uzlaşılması halinde, borçluların bu plana göre ödenmesi sağlanabiliyor.

SEBEBİ YÜKSEK ENFLASYON VE FAİZ
Konkordatoların artmasının nedeni ekonomik krizin yanında yüksek

KONKORDATO KAMU VE FİNANSAL ALACAKLAR İÇİN GEÇERLİ OLMALI

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, 2018 ve 2019 yıllarını hatırlatarak konkordatonun istismar edilmesi yoluyla birtakım acı tecrübelerin yaşandığına dikkat çekerek, bu konunun hukuki olarak daha farklı ele alınması için son 1 yıldır gerek **TOBB** bünyesinde gerek **İSO** olarak Adalet Bakanlığı ile görüşmeler yaptıklarını söyledi. Önerilerinin konkordato müessesinin reel sektör alacaklarını kapsamaması yönünde olduğuna işaret eden Bahçivan, "Sadece kamu alacakları ve finansal alacaklar için geçerli olmalı. Bu teklifimizi 1 yıldır dile getiriyoruz. Zira çok rahat konkordato kararı verilebiliyor. Bir firma kendine konkordato ile can simidi takarken yüzlerce firma suyun altında kalabiliyor. Her firmanın da konkordato başvurusu yapması mümkün olmadığı için burada adalet ve vicdan duygunuzu etkileyen örnekler görülebiliyor. Bir firma yaşatılacaksa, karşısındaki muhatapları da yaşatılarak bu yapılmalı" ifadelerini kullandı.

enflasyon ve yüksek faizler. Borçluluktan kurtulmak isteyen şirketler konkordatoya sığınıyor.

Türkiye'de bu yıl konkordato sayısında yüzde 50 artış oldu. Borçlu konkordato isteyen şirketler alacaklı firmaları da

Konkordato Aylık İlan Tablosu						
Aylık Konkordato Değişimi	Geçici Mühlet Kararı	Kesin Mühlet Kararı	Konkordatonun Reddi Kararı	İflas Kararı	Tasdik Kararı	Genel Toplam
2018	1.584	100	54	13		1.551
2019	1.587	1.654	552	91	27	5.691
2020	419	561	645	121	363	2.107
2021	451	351	595	116	401	1.914
2022	404	307	546	69	261	1.587
2023	519	353	408	65	171	1.516
2024	788	311	334	55	66	1.554
2024-01	95	36	41	7	8	185
2024-02	65	13	37	6	15	134
2024-03	58	58	36	10	11	173
2024-04	105	29	57	12	11	214
2024-05	172	66	62	9	11	320
2024-06 (Kurban Bayramı)	114	43	42	4	3	206
2024-07	183	66	59	7	7	322
Genel Toplam	5.352	3.617	3.152	530	1.289	13.920

zora sokuyor. Konkordato ilan eden her türlü korunuyor ama alacaklı firmalar zor durumda kalıyor. Konkordato olaylarını artıran gelişme ise simsarlık. 'Kısa sürede işinizi hallederiz' diye ortaya çıkanlar şirketleri hak etmediği halde konkordatoya sürüklüyor. Bu durum ekonomide dengeyi daha fazla bozuyor.

2024 YILINDA KONKORDATO HIZ KAZANDI

Yüksek faiz ve enflasyon ile baş edemeyen şirketlerin sayısı her geçen gün artıyor. Yüksek enflasyon ile mücadele etmek için şahin politikayı benimseyen Türkiye ekonomisi zor bir dönemden geçiyor. Merkez Bankası'nın faiz kararını sabit tutmasıyla bir kez daha sıkı para politikasında kararlı olduğu ispatlandı. Türkiye ekonomisindeki bu sert duruş ise şirketleri olumsuz etkilemeyi sürdürüyor. 2024 yılının ilk 7 ayında 1554 firma konkordato başvurusu yaptı. Geçen yılın tamamında 1516 firma konkordato istemişti. Hayat pahalılığı ile sürekli gündemde olan İstanbul en çok konkordato ve iflas başvurusu yapan şirketlere sahip oldu. Yılın ilk yarısında ise 55 şirket iflas kararı aldı. Konkordato Takip sitesinin verilerine göre geçen yıl toplam 1.516 konkordato talebi olurken 2024'ün ilk 7 ayında bu rakam 1554 oldu. En çok konkordato ve iflas alan illerin başında İstanbul geliyor. İstanbul'u, Ankara izlerken üçüncü sırada ise Bursa yer aldı. En riskli sektörler listesinde ise ilk sırayı 398 firma ile inşaat sektörü aldı. İkinci sırada tekstil yer alırken, üçüncü sırada ise akaryakıt istasyonları görüldü.

İNŞAATÇI VE TEKSTİLCİLER SIKINTI YAŞIYOR

Alınan bilgilere göre Müteahhitler Birliği eski başkanı Mithat Yenigün'ün şirketi Yenigün İnşaat 5 milyar TL'yi bulan borçları nedeniyle konkordato istedi. Yenigün İnşaat AŞ ve Yenigün Enerji Üretim AŞ için, Ankara 3. Asliye Ticaret Mahkemesi 12 Ağustos'tan itibaren üç aylık geçici mühlet verdi. Bu süreçte anılan şirketlere yönelik olası bir haciz işlemi yapılamayacak. Mahkeme, şirket faaliyetlerinin denetimi için de 3 kişilik geçici konkordato komiser heyeti ataması yaptı. Temeli 50 yıl önce atılan Yenigün İnşaat, aile şirketi konumunu sürdürüyor. Dünyanın en büyük 250 müteahhitlik firması listesinde yer alan Yenigün İnşaat, Rusya, Afganistan, Suudi Arabistan ve Cezayir başta olmak üzere birçok ülkede milyarlarca dolarlık işlere imza attı. Türkiye'de de bir dizi projeyi üstlenen şirket Kadıköy Kozyatağı Metro Projesi'ni yapan konsorsiyumda da yer almıştı. Yine Muş'ta bulunan Alpaslan II Barajı, Kayseri'de bulunan Sarioğlan Barajı ile Eskişehir'deki Yenice Barajı, Yenigün İnşaat'ın imzasını taşıyan projeler arasında yer aldı. Bu arada ünlü giyim mağazalarının tedarikçiliğini yapan Fi Triko Sanayi Ticaret de konkordato istedi.

KONKORDATOLAR BORSAYA SIÇRADI

Son dönemde Türkiye ekonomisinin kritik gelişmelerinden biri olan

SANAYİCİ KENDİNİ KORUMAYA ALDI

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TIM) Deri ve Deri

Mamulleri Sektör Kurulu Başkanı ve İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Güven Karaca, Türkiye'de mevcut ekonomik şartlar gereği yatırım yapmanın zorlaştığını söyledi. Karaca, "Şu anda deri ve deri mamulleri sektöründe yeni yatırım yapılmıyor. Yatırım yapabilmek için gerekli olan krediye yüzde 60 faizle ulaşabiliyorsunuz. Öngörülebilir bir ortam görmeyen sanayici kendini korumaya alıyor. Çünkü, talep azalıyor, rakipler bizden daha uygun fiyata ürün üretebiliyor. Burada küresel riskleri de göz ardı etmemek gerekiyor. Özellikle Rusya - Ukrayna savaşı sektörümüzü derinden etkiledi. İsrail-Filistin savaşı ve Orta Doğu'daki gelişmeler de eklenince işler zorlaşmaya başladı" dedi.

konkordato furusu borsaya da sıçradı. Ana pazarda işlem gören Mega Polietilen konkordato ilan etti. Mega Polietilen, Kamuyu Aydınlatma Platformu'na (KAP) yaptığı açıklamaya göre alacaklılar tarafından başlatılacak haciz işlemleri sebebiyle, üretim faaliyetlerinin aksamaması için Cuma günü konkordato başvurusunda bulundu. Mahkeme aldığı karar ile 3 ay süreli konkordato kararı verdi. Şirket konkordato döneminde bankalar başta olmak üzere alacaklılara olan borçlarının yeniden yapılandırılması için görüşmeler yürütecek. Şirket ayrıca sermaye artırım sürecinin devam ettiğini ve Sermaye Piyasası Kurulu'na (SPK) başvuruda bulunacağını belirtti. Mega Polietilen hisseleri 9 Mayıs'ta 10,84 lira ile tarihi zirveyi gördükten sonra Ağustos ayına kadar kademeli geriledi. Ağustos ayından sonra ise

EKOVİTRİN / EKONOMİ

SIRA NO	ŞİRKETİN TİCARİET SİCİLİNDEKİ UNVANI
1.	Kozaİpek Holding Anonim Şirketi
2.	İpek Doğal Enerji Kaynakları Araştırma ve Üretim Anonim Şirketi
3.	Koza Anadolu Metal Madencilik İşletmeleri Anonim Şirketi
4.	ATP İnşaat ve Ticaret Anonim Şirketi
5.	KTP Havacılık Ticaret Anonim Şirketi
6.	ATP Koza Turizm Seyahat ve Ticaret Anonim Şirketi
7.	REKULTUR Reklam Pazarlama ve Ticaret Limited Şirketi
8.	Koza Prodüksiyon ve Ticaret Anonim Şirketi
9.	İpek Online Bilgi Hizmetleri Limited Şirketi
10.	Koza Altın İşletmeleri Anonim Şirketi
11.	Ödeme Aracısız Madencilik Anonim Şirketi
12.	Koza İpek Tedarik Danışmanlığı ve Aracılık Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi

düşüş hızlandı. Hisseler 2 Ağustos'tan 19 Ağustos'a kadar yüzde 38 gerileyerek 4,67 liraya indi. Şirket konkordato açıklamasının ardından yaptığı ikinci açıklamada da hakim ortak Eda Özhan'ın 16 Mayıs'ta SPK'ya yaptığı pay satışı başvurusunun SPK tarafından olumsuz karşılandığını belirtti.

KREDİ VE MEVDUAT FAİZLERİ ÇOK YÜKSEK

İnşaat Mühendisleri Konfederasyonu (İMKON) Genel Başkanı Tahir Tellioglu, "Alınan işlerle ilgili en az iki kat fiyat farkı ortaya çıkıyor. Krediyeye ulaşma imkânları çok zorlaştı. Krediyeye ulaşsanız bile faiz oranları çok yüksek. Umarız bu durum daha fazla bir sarmala girmez. Mütteahhidi iftasa sürüklemekten çok koşulsuz tasfiye hakkı (iş bırakma) tanınmalı. Çünkü işi kendi başına bıraksa teminat mektubu yanıyor veya ceza alıyor" diye konuştu. Temmer Mermer'in de yakın zamanda konkordatoya gittiğini hatırlatan Anadolu Yakası İnşaatçıları Derneği Başkan Yardımcısı Ahmet Erkutoğlu da "Yanlış politikalar yüzünden şirketler batıyor. Kredi ve mevduat faizleri çok yüksek. Zaten Yenigün İnşaat devlete iş yapıyordu. Devlet müteahhitlere ödemeyi tam yapamıyor. Bugün kentsel dönüşümde de birçok firma sıkıntıda. Mevduat faizlerinin artmasından dolayı satışlar durdu. Ayrıca piyasada para yok" ifadesini dedi.

KAPANAN HER 1 ŞİRKETİN YERİNE 4 FİRMA KURULDU

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) verilerine göre, 2024'ün ilk 6 ayında kapanan her 1 şirkete karşılık 4'ün üzerinde yeni şirket kurulduğunu bildirdi. Bolat, İYİ Parti Grup Başkanvekili Buğra Kavuncu'nun, IMF'nin "zombi şirketler" raporuna ilişkin yazılı soru önergesini cevapladı. Bolat, "Ülkemizde yaklaşık 1,5 milyon şirketimiz ve 600 bini aşkın ticari işletmemiz bulunmaktadır. Her geçen yıl ciddi manada artan bir sayıda yeni şirketlerimiz piyasaya girmektedir bazı şirketlerimiz ise faaliyetlerini sonlandırarak kapanışlarını gerçekleştirmektedir. Ülkemizdeki, şirketleşerek ekonominin bir aktörü olma eğilimi bu alanda gerçekleştirdiğimiz reformlarla artmaktadır" dedi.

Bu arada İstanbul'da ofis doluluğu açısından yüzde 89,7 ile son 12 yılın en yüksek oranına ulaşıldı. Cushman & Wakefield I TR International tarafından hazırlanan ve 2024'ün ilk yansını ele alan "Gayrimenkul Pazar Görünümü" başlıklı raporda yılın ilk yarısında uluslararası yatırımcıların Türkiye'ye güvenini artıran gelişmeler yaşandığı ifade edildi. Ocak-Haziran döneminde ana caddeler ve AVM'lerdeki yüksek doluluk oranlarına ve kısıtlı arza rağmen markalar büyüme stratejilerini sürdürdü. Aynı zamanda depo alanı kiralama faaliyetlerinde yılın ilk yarısında 2023'ün aynı dönemine göre yüzde 138 artışla toplam 179 bin 700 metrekarelik kiralama işlemi gerçekleşti.

ŞİRKETLER TÜRKİYE VARLIK FONU'NA AKTARILDI

Bu arada Resmi Gazete'de bazı şirketlerin Türkiye Varlık Fonu'na aktarıldığı belirtildi. Aktarılan şirketlerin Koza-İpek Grubu'na ait olduğu şirketler dikkati çekerken, Borsa İstanbul'da işlem gören bu şirketlerin hisse senetlerine yatırım yapan yatırımcılar, hisse senetlerini bu durumun nasıl etkileneceğini merak ediyor. Hazine'ye ait hisselerin Türkiye Varlık Fonu Anonim Ortaklığı'na devri ile ilgili, Borsa İstanbul'da işlem gören üç şirket bulunuyor. Bunlar; Koza Altın (KOZAL), Koza Anadolu Metal ve Madencilik (KOZAA) ile İpek Doğal Enerji (İPEKE). Yönetim Kurulu Başkanı'nın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olduğu TVF'nin Yönetim Kurulu

Başkan Vekili Erişah Arıcan, Genel Müdürü ise Selim Arda Ermut. Prof. Dr. Erişah Arıcan ise aynı zamanda Borsa İstanbul'un da yönetim kurulu başkanı görevini yürütüyor. Türk Hava Yolları, Borsa İstanbul, Halkbank ve Ziraat Bankası gibi büyük kurum ve kuruluşların da bulunduğu Varlık Fonu'na devir işlemi, devredilen şirketlerin yönetimlerinin mevcut yönetimden alınarak Varlık Fonu'na aktarılması anlamına geliyor. Türkiye Varlık Fonu, yönetim kurulunun belirlediği kriterler çerçevesinde şirketleri yönetme veya satma yetkisine sahip oluyor.

AYMOD Uluslararası Ayakkabı Moda Fuarı kapılarını açtı

TÜRKİYE Ayakkabı **Sanayi-cileri** Derneği (TASD) tarafından 71'incisi düzenlenen AYMÖD Uluslararası Ayakkabı Moda Fuarı, İstanbul Fuar Merkezi'nde kapılarını açtı.

Açılış törenine Ticaret Bakan Yardımcısı Özgür Volkan Ağar, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, **İstanbul Ticaret Odası (İTO)** Başkanı **Şekib Avdagiç**, **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı **İrfan Özhamaratlı**, İstanbul

Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB) Başkanı Güven Karaca, TASD Başkanı Berke İçten ve sektör paydaşları katıldı.

Ağar, burada yaptığı konuşmada, Türkiye ekonomisinin her şeye rağmen yatırıma, üretime, istihdama ve ihracata devam ettiğini aktardı.

İhracatın, Türkiye ekonomisini ivmelendiren, istihdamı ve kalkınmayı destekleyen en önemli güç olduğunun altını çizen Ağar, "Türkiye Yüzyılı'nda bakanlık olarak ülkemizin ihracatındaki

artışı sürdürülebilir kılmak, yüksek katma değerli ve yenilikçi ürünlerle dünya pazarlarındaki konumumuzu güçlendirmek için hedeflerimize kararlılıkla ilerliyoruz. İhracatı artırma, ithalatı azaltma, dış ticaret açığını kapatma çabalarımız sonuç veriyor." diye konuştu.

Ağar, büyüme eğiliminin 16 çeyrek kesintisiz sürdüğünü, ihracat tarafında olumlu seyrin global olarak devam ettiğini, hizmet ihracatı tarafında da olumlu bir tablonun olduğunu anımsattı. **(aa)**

CHP'Lİ ARPACI, TEKSTİL SEKTÖRÜNÜ MECLİSE TAŞIDI

CHP Denizli Milletvekili Şeref Arpacı, tekstil sektörünün içinde bulunduğu sorunları Meclis gündemine taşıdı. Arpacı, "İçinde bulunduğumuz koşullarda tekstil sektöründe 300 bine yakın istihdam kaybı yaşandığı, 2 bin civarında şirketin kapandığı veya küçüldüğü belirtilmektedir" dedi. ●6'DA

ARPACI, TEKSTİL SEKTÖRÜNÜ MECLİSE TAŞIDI

Tolga Alp DÜZGÖREN

Arpacı, "Türkiye için önemli sektörlerden biri olan tekstil ve hazır giyim, son yıllarda üretim ihracat ve istihdam açısından gerileme yaşamaktadır. İçinde bulunduğumuz koşullarda tekstil sektöründe 300 bine yakın istihdam kaybı yaşandığı, 2 bin civarında şirketin kapandığı veya küçüldüğü belirtilmektedir" dedi. Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Milletvekili Şeref Arpacı, tekstil sektörünün sorunlarını TBMM gündemine taşıdı. Sanaayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın yanıtlaması istemiyle soru önergesi veren Arpacı, hazır giyim ve tekstil sektöründeki daralmanın sebeplerinin araştırılması ve önlenmesine ilişkin Bakanlıkları ne yaptığını sordu.

CHP'li Arpacı önergesinde şu ifadeler yer verdi: Tekstil sektörü, Türkiye

günlük, bunun sonucunda azalan tüketici talebi ve Çin gibi güçlü rakiplerin giderek öne çıkması yer almaktadır. Öte yandan son dönemde Türkiye'den tekstil üreticilerinin, yüksek kur ve Mısır'daki işçilik ve diğer maliyetlerin düşüklüğünden dolayı yatırımlarını Mısır'a taşıdığı gözlenmektedir. İçinde bulunduğumuz koşullarda tekstil sektöründe 300 bine yakın istihdam kaybı yaşandığı, 2 bin civarında şirketin kapandığı veya küçüldüğü belirtilmektedir. İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI raporuna göre; ağustos ayında, iki yıldan biraz uzun bir süredir ilk kez, takip edilen on sektörün tamamında üretim daralması yaşanmıştır. Üretimde en sert gerileme tekstil ürünlerinde kaydedilmiştir. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre, tekstil ve hammaddeleri ihracatı Temmuz 2024'te geçen yılın aynı ayına göre yüzde 15,1 oranında

CHP Denizli Milletvekili Şeref Arpacı, tekstil sektörünün içinde bulunduğu sorunları Meclis gündemine taşıdı. Arpacı, "İçinde bulunduğumuz koşullarda tekstil sektöründe 300 bine yakın istihdam kaybı yaşandığı, 2 bin civarında şirketin kapandığı veya küçüldüğü belirtilmektedir" dedi.

"ÖNLEM ALDINIZ MI? TEŞVİK VE DESTEK PAKETİ ÇALIŞMANIZ VAR MI?"

CHP'li Arpacı, önergesinde Sanaayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'a şu soruları yöneltti:

1. Hazır giyim ve tekstil sektöründeki daralmanın sebeplerinin araştırılması ve önlenmesi hakkında Bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır? Varsa hangi aşamada?
2. Bakanlığınız sektördeki yüksek girdi maliyetlerine karşı üreticileri rahatlatacak teşvik veya destek paketi çalışması var mıdır?

Varsa hangi aşamada?

3. Bakanlığınız hazır giyim ve tekstil sektörünün ihracattaki payının artırılması için hangi çalışmalar yapmaktadır?
4. Bakanlığınız sektörün küresel rekabetçiliğini korumak için hangi çalışmaları yapmaktadır?
5. Bakanlığınızın sektöre yönelik yatırımcı ve müşterilerin rakip ülkelere yönelmesini önleyici bir çalışması var mıdır? Varsa hangi aşamada?
6. Son beş yılda, yıllara göre,

kapanan hazır giyim, tekstil ve konfeksiyon üretim tesislerinin sayısı kaçtı? İllere göre bu sayı nedir?

7. Son beş yılda kapanan firmaların nedeniyle işsiz kalan kişi sayısı nedir?
8. Bakanlığınızın sektördeki üretim ve istihdamı artırmaya yönelik çalışmaları var mıdır? Varsa hangi aşamada?
9. Bakanlığınız, sektördeki rekabeti engelleyen finansal sorunların giderilmesine yönelik hangi çalışmaları yapmaktadır?

ekonomisinin en önemli unsurlarından biridir. Uzun yıllardır ülke ekonomisine katkıda bulunan bu sektör, istihdam sağlama, ihracat kapasitesi ve yerli üretim gücüyle öne çıkmaktadır. Pek çok insana iş olanağı sunan sektör, özellikle kadın istihdamında büyük bir rol oynamaktadır. Ayrıca, ihracat gelirleri sayesinde Türkiye'nin dış ticaret dengesine de olumlu bir katkıde bulunmaktadır. Tekstil ürünleri, Türkiye'nin başlıca ihracat kalemlerinden biridir ve ülke ekonomisine döviz kazandırmaktadır. Ancak; Türkiye için önemli sektörlerden biri olan tekstil ve hazır giyim, son yıllarda üretim ve ihracat açısından gerileme yaşamaktadır. Bu durumun başlıca sebepleri arasında; enflasyona kıyasla düşük kalan döviz kuru, artan enerji ve işçilik maliyetleri, dünyada genelindeki ekonomik dur-

artarak 798,9 milyon dolara yükselmiştir. Sektörün Ocak – Temmuz dönemini kapsayan yılın ilk 7 aylık ihracatı ise yüzde 1,4 gerileyerek 5 milyar 418 milyon dolara düşmüştür. Son 12 aylık ihracat da yüzde 3,6'lık artış kaydederek 9 milyar 473 milyon dolara ulaşmıştır. TİM'in sektörel bazda ihracat rakamlarını incelediğinde, Türkiye ekonomisini domine eden sektörler arasında ilk sıralarda yer alan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı da geçen ay yüzde 7,3 artışla 1 milyar 662 milyon dolara çıkmıştır. Sektörün yılın ilk 7 ayında gerçekleştiği ihracat da yüzde 10,2 oranında azalarak 10 milyar 360 milyon dolara inmiştir. Geçtiğimiz yılın ilk 7 aylık sektör ihracatı ise yüzde 11,1 oranında düşerek, 18 milyar 69 milyon dolara gerilemiştir.

Arpacı, tekstil sektörünün sorunlarını meclis gündemine taşıdı

■ **CHP** Denizli Milletvekili Şeref Arpacı, tekstil sektöründe yaşanan sorunları Meclis gündemine taşıdı. Arpacı, “Türkiye için önemli sektörlerden biri olan tekstil ve hazır giyim, son yıllarda üretim ihracat ve istihdam açısından gerileme yaşamaktadır. İçinde bulunduğumuz koşullarda tekstil sektöründe 300 bine yakın istihdam kaybı yaşandığı, 2 bin civarında şirketin kapandığı veya küçüldüğü belirtilmektedir” ifadelerine yer verdi.

● **Haberi 5'te**

CHP'li Arpacı, tekstil sektörünün sorunlarını meclis gündemine taşıdı

CHP Denizli Milletvekili Şeref Arpacı, tekstil sektöründe yaşanan sorunları Meclis gündemine taşıdı. Arpacı, "Türkiye için önemli sektörlerden biri olan tekstil ve hazır giyim, son yıllarda üretim ihracat ve istihdam açısından gerileme yaşamaktadır. İçinde bulunduğumuz koşullarda tekstil sektöründe 300 bine yakın istihdam kaybı yaşandığı, 2 bin civarında şirketin kapandığı veya küçüldüğü belirtilmektedir" ifadelerine yer verdi.

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Milletvekili Şeref Arpacı, tekstil sektörünün sorunlarını TBMM gündemine taşıdı. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın yanıtlaması istemiyle soru önergesi veren Arpacı, hazır giyim ve tekstil sektöründeki daralmanın sebeplerinin araştırılması ve önlenmesine ilişkin Bakanlıkların ne yaptığını sordu.

CHP'li Arpacı önergesinde şu ifadeler yer verdi: "Tekstil sektörü, Türkiye ekonomisinin en önemli unsurlarından biridir. Uzun yıllardır ülke ekonomisine katkıda bulunan bu sektör; istihdam sağlaması, ihracat kapasitesi ve yerli üretim gücüyle öne çıkmaktadır. Pek çok insana iş olanağı sunan sektör, özellikle kadın istihdamında büyük bir rol oynamaktadır. Ayrıca, ihracat gelirleri sayesinde Türkiye'nin dış ticaret dengesine de olumlu bir katkıde bulunmaktadır. Tekstil ürünleri, Türkiye'nin başlıca ihracat kalemlerinden biridir ve ülke ekonomisine döviz kazandırmaktadır. Ancak; Türkiye için önemli sektörlerden biri olan tekstil ve hazır giyim, son yıllarda üretim ve ihracat açısından gerileme yaşamaktadır. Bu durumun başlıca sebepleri arasında; enflasyona kıyasla düşük kalan döviz kuru, artan enerji ve işçilik maliyetleri, dünya genelindeki ekonomik durgunluk, bunun sonucunda azalan tüketici talebi ve Çin gibi güçlü rakiplerin giderek öne çıkması yer almaktadır. Öte yandan son dönemde Türkiye'den tekstil üreticilerinin, yüksek kur ve Mısır'daki işçilik ve diğer maliyetlerin düşüklüğünden dolayı yatırımlarını Mısır'a taşıdığı gözlenmektedir. İçinde bulunduğumuz koşullarda tekstil sektöründe 300 bine yakın istihdam kaybı yaşandığı, 2 bin civarında şirketin

kapandığı veya küçüldüğü belirtilmektedir. İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI raporuna göre; ağustos ayında, iki yıldan biraz uzun bir süredir ilk kez, takip edilen on sektörün tamamında üretim daralması yaşanmıştır. Üretimde en sert gerileme tekstil ürünlerinde kaydedilmiştir. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre, tekstil ve hammaddeleri ihracatı Temmuz 2024'te geçen yılın aynı ayına göre yüzde 15,1 oranında artarak 798,9 milyon dolara yükselmiştir. Sektörün Ocak – Temmuz dönemini kapsayan yılın ilk 7 aylık ihracatı ise yüzde 1,4 gerileyerek 5 milyar 418 milyon dolara düşmüştür. Son 12 aylık ihracat da yüzde 3,6'lık artış kaydederek 9 milyar 473 milyon dolara ulaşmıştır. TİM'in sektörel bazda ihracat rakamları incelendiğinde, Türkiye ekonomisini domine eden sektörler arasında ilk sıralarda yer alan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı da geçen ay yüzde 7,3 artışla 1 milyar 662 milyon

dolara çıkmıştır. Sektörün yılın ilk 7 ayında gerçekleştirdiği ihracat da yüzde 10,2 oranında azalarak 10 milyar 360 milyon dolara inmiştir. Geriye dönük 12 aylık sektör ihracatı ise yüzde 11,1 oranında düşerek, 18 milyar 69 milyon dolara gerilemiştir"

"Önem aldınız mı? Teşvik ve Destek Paketi çalışmanız var mı?"

CHP'li Arpacı, önergesinde Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'a şu soruları yöneltti: "Hazır giyim ve tekstil sektöründeki daralmanın sebeplerinin araştırılması ve önlenmesi hakkında Bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır? Varsa hangi aşamada? Bakanlığınız sektördeki yüksek girdi maliyetlerine karşı üreticileri rahatlatacak teşvik veya destek paketi çalışması var mıdır? Varsa hangi aşamada? Bakanlığınız hazır giyim ve tekstil sektörünün ihracattaki payının artırılması için hangi çalışmaları yapmaktadır? Bakanlığınız sektöre yönelik yatırımcı ve müşterilerin rakip ülkelere yönelmesini önleyici bir çalışması var mıdır? Varsa hangi aşamada? Son beş yılda, yıllara göre, kapanan hazır giyim, tekstil ve konfeksiyon üretim tesislerinin sayısı kaçtır? İllere göre bu sayı nedir? Son beş yılda kapanan firmalar nedeniyle işsiz kalan kişi sayısı nedir? Bakanlığınız sektördeki üretim ve istihdamı artırmaya yönelik çalışmaları var mıdır? Varsa hangi aşamada? Bakanlığınız, sektördeki rekabeti engelleyen finansal sorunların giderilmesine yönelik hangi çalışmaları yapmaktadır?"

■ Kubilay DEMİR

Arpacı, tekstil sektörünün sorunlarını meclis gündemine taşıdı

■ CHP Denizli Milletvekili Şeref Arpacı, tekstil sektöründe yaşanan sorunları Meclis gündemine taşıdı. Arpacı, “Türkiye için önemli sektörlerden biri olan tekstil ve hazır giyim, son yıllarda üretim ihracat ve istihdam açısından gerileme yaşamaktadır. İçinde bulunduğumuz koşullarda tekstil sektöründe 300 bine yakın istihdam kaybı yaşandığı, 2 bin civarında şirketin kapandığı veya küçüldüğü belirtilmektedir” ifadelerine yer verdi.

● Haberi 5'te

CHP'li Arpacı, tekstil sektörünün sorunlarını meclis gündemine taşıdı

CHP Denizli Milletvekili Şeref Arpacı, tekstil sektöründe yaşanan sorunları Meclis gündemine taşıdı. Arpacı, "Türkiye için önemli sektörlerden biri olan tekstil ve hazır giyim, son yıllarda üretim ihracat ve istihdam açısından gerileme yaşamaktadır. İçinde bulunduğumuz koşullarda tekstil sektöründe 300 bine yakın istihdam kaybı yaşandığı, 2 bin civarında şirketin kapandığı veya küçüldüğü belirtilmektedir" ifadelerine yer verdi.

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Milletvekili Şeref Arpacı, tekstil sektörünün sorunlarını TBMM gündemine taşıdı. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın yanıtlanması istemiyle soru önergesi veren Arpacı, hazır giyim ve tekstil sektöründeki daralmanın sebeplerinin araştırılması ve önlenmesine ilişkin Bakanlıkların ne yaptığını sordu.

CHP'li Arpacı önergesinde şu ifadelerle yer verdi: "Tekstil sektörü, Türkiye ekonomisinin en önemli unsurlarından biridir. Uzun yıllardır ülke ekonomisine katkıda bulunan bu sektör; istihdam sağlaması, ihracat kapasitesi ve yerli üretim gücüyle öne çıkmaktadır. Pek çok insana iş olanağı sunan sektör, özellikle kadın istihdamında büyük bir rol oynamaktadır. Ayrıca, ihracat gelirleri sayesinde Türkiye'nin dış ticaret dengesine de olumlu bir etkide bulunmaktadır. Tekstil ürünleri, Türkiye'nin başlıca ihracat kalemlerinden biridir ve ülke ekonomisine döviz kazandırmaktadır. Ancak; Türkiye için önemli sektörlerden biri olan tekstil ve hazır giyim, son yıllarda üretim ve ihracat açısından gerileme yaşamaktadır. Bu durumun başlıca sebepleri arasında; enflasyona kıyasla düşük kalan döviz kuru, artan enerji ve işçilik maliyetleri, dünya genelindeki ekonomik durgunluk, bunun sonucunda azalan tüketici talebi ve Çin gibi güçlü rakiplerin giderek öne çıkması yer almaktadır. Öte yandan son dönemde Türkiye'den tekstil üreticilerinin, yüksek kur ve Mısır'daki işçilik ve diğer maliyetlerin düşüklüğünden dolayı yatırımlarını Mısır'a taşıdığı gözlenmektedir. İçinde bulunduğumuz koşullarda tekstil sektöründe 300 bine yakın istihdam kaybı yaşandığı, 2 bin civarında şirketin

kapandığı veya küçüldüğü belirtilmektedir. İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI raporuna göre; ağustos ayında, iki yıldan biraz uzun bir süredir ilk kez, takip edilen on sektörün tamamında üretim daralması yaşanmıştır. Üretimde en sert gerileme tekstil ürünlerinde kaydedilmiştir. Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) verilerine göre, tekstil ve hammaddeleri ihracatı Temmuz 2024'te geçen yılın aynı ayına göre yüzde 15,1 oranında artarak 798,9 milyon dolara yükselmiştir. Sektörün Ocak – Temmuz dönemini kapsayan yılın ilk 7 aylık ihracatı ise yüzde 1,4 gerileyerek 5 milyar 418 milyon dolara düşmüştür. Son 12 aylık ihracat da yüzde 3,6'lık artış kaydederek 9 milyar 473 milyon dolara ulaşmıştır. TİM'in sektörel bazda ihracat rakamları incelendiğinde, Türkiye ekonomisini domine eden sektörler arasında ilk sıralarda yer alan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı da geçen ay yüzde 7,3 artışla 1 milyar 662 milyon

dolara çıkmıştır. Sektörün yılın ilk 7 ayında gerçekleştirdiği ihracat da yüzde 10,2 oranında azalarak 10 milyar 360 milyon dolara inmiştir. Geriye dönük 12 aylık sektör ihracatı ise yüzde 11,1 oranında düşerek, 18 milyar 69 milyon dolara gerilemiştir"

"Önlem aldınız mı? Teşvik ve Destek Paketi çalışmanız var mı?"

CHP'li Arpacı, önergesinde Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'a şu soruları yöneltti: "Hazır giyim ve tekstil sektöründeki daralmanın sebeplerinin araştırılması ve önlenmesi hakkında Bakanlığımızın herhangi bir çalışması var mıdır? Varsa hangi aşamada? Bakanlığınız sektördeki yüksek girdi maliyetlerine karşı üreticileri rahatlatacak teşvik veya destek paketi çalışması var mıdır? Varsa hangi aşamada? Bakanlığımız hazır giyim ve tekstil sektörünün ihracattaki payının artırılması için hangi çalışmaları yapmaktadır? Bakanlığımızın sektöre yönelik yatırımcı ve müşterilerin rakip ülkelere yönelmesini önleyici bir çalışması var mıdır? Varsa hangi aşamada? Son beş yılda, yıllara göre, kapanan hazır giyim, tekstil ve konfeksiyon üretim tesislerinin sayısı kaçtır? İllere göre bu sayı nedir? Son beş yılda kapanan firmalar nedeniyle işsiz kalan kişi sayısı nedir? Bakanlığımızın sektördeki üretim ve istihdamı artırmaya yönelik çalışmaları var mıdır? Varsa hangi aşamada? Bakanlığımız, sektördeki rekabeti engelleyen finansal sorunların giderilmesine yönelik hangi çalışmaları yapmaktadır?"

■ Kubilay DEMİR

“2 bin firma kapandı önlem aldınız mı?”

CHP Denizli Milletvekili Şeref Arpacı, tekstil sektöründe yaşanan ciddi gerilemeyi TBMM gündemine taşıdı.

Arpacı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ile Ticaret Bakanı Ömer Bolat'a, hazır giyim ve teks-

til sektöründeki daralmanın sebeplerinin araştırılması ve önlenmesi için alınan önlemleri sordu. »5'te

'2 BİN FİRMA KAPANDI ÖNLEM ALDINIZ MI?'

CHP Denizli Milletvekili Şeref Arpacı, tekstil sektöründe yaşanan ciddi gerilemeyi TBMM gündemine taşıdı. Arpacı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ile Ticaret Bakanı Ömer Bolat'a, hazır giyim ve tekstil sektöründeki daralmanın sebeplerinin araştırılması ve önlenmesi için alınan önlemleri sordu.

HABER MERKEZİ

CHP Denizli Milletvekili Şeref Arpacı, Türkiye ekonomisinin önemli sektörlerinden biri olan tekstil ve hazır giyimde son yıllarda üretim, ihracat ve istihdamda yaşanan düşüşe dikkat çekti. Arpacı, "İçinde bulunduğumuz koşullarda tekstil sektöründe 300 bine yakın istihdam kaybı yaşandığı, 2 bin civarında şirketin kapandığı veya küçüldüğü belirtilmektedir." dedi. Arpacı, tekstil sektöründeki bu olumsuz tabloya yönelik alınan önlemlerin yetersiz kaldığını ifade ederek, "Tekstil, Türkiye ekonomisinin en önemli unsurlarından biridir. İstihdam sağlaması, ihracat kapasitesi ve yerli üretim gücüyle

öne çıkan bu sektörde yaşanan gerileme, ekonomimize ciddi bir tehdit oluşturmaktadır," diye konuştu.

KÜRESEL REKABETTE GERİLEME VE ARTAN MALİYETLER

Tekstil sektöründeki gerilemenin sebeplerini de değerlendiren Arpacı, enflasyona kıyasla düşük kalan döviz kuru, artan enerji ve işçilik maliyetleri, küresel ekonomik durgunluk ve güçlü rakiplerin öne çıkmasını başlıca etkenler arasında sıraladı. Arpacı, özellikle Türkiye'den bazı tekstil üreticilerinin yüksek kur ve Mısır'daki işçilik ve diğer maliyetlerin düşüklüğünden dolayı yatırımlarını Mısır'a taşıdığına dikkat çekti.

İSTİHDAM VE FİRMA KAVIPLARINA DİKKAT ÇEKTİ

Arpacı, [İstanbul Sanayi Odası](#) Türkiye Sektörel PMI raporuna göre; ağustos ayında üretimde en sert gerilemenin tekstil ürünlerinde yaşandığını belirtti. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre, tekstil ve hammaddeleri ihracatının Temmuz 2024'te yüzde 15,1 oranında artmasına rağmen, Ocak-Temmuz döneminde yüzde 1,4 gerileyerek 5 milyar 418 milyon dolara düştüğünü vurguladı. Arpacı, son 12 aylık ihracatın ise

yüzde 3,6'lık artışla 9 milyar 473 milyon dolara ulaştığını ancak hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının ise gerilediğini ifade etti.

"ÖNLEM ALDINIZ MI? TEŞVİK VE DESTEK PAKETİ ÇALIŞMANIZ VAR MI?"

CHP'li Arpacı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ile Ticaret Bakanı Ömer Bolat'a yönelttiği soru önergesinde, hazır giyim ve tekstil sektöründeki daralmanın sebeplerinin araştırılması ve önlenmesine ilişkin Bakanlıkların ne yaptığını sordu. Arpacı, Bakanlıklara şu soruları yöneltti:

1-Hazır giyim ve tekstil sektöründeki daralmanın sebeplerinin araştırılması ve önlenmesi hakkında Bakanlığımızın herhangi bir çalışması var mıdır? Varsa hangi aşamada?

2-Bakanlığınız, sektördeki yüksek girdi maliyetlerine karşı üreticileri rahatlatacak teşvik veya destek paketi çalışması var mıdır? Varsa hangi aşamada?

3-Bakanlığınız, hazır giyim ve tekstil sektörünün ihracattaki payının artırılması için hangi çalışmalarını yapmaktadır?

4-Bakanlığınız, sektörün küresel rekabetçiliğini korumak için hangi çalışmalarını yapmaktadır?

KONKORDATO ADLİ TATİL DİNLEMEDİ!

Ağustos ayındaki adli tatil de, konkordatolara es verdirtmedi. Geçen ay 194 şirket için daha konkordato geçici mühlet kararı verildi. Böylece yılın 8 ayında konkordato alan şirket sayısı 982'ye yükseldi. İSO Baş-

kanı **Erdal Bahçivan** ise bir kez daha uyardı: Konkordatoların bir kısmının gelecek aylarda iflaslara dönüşmesi ve zincirleme etkilerle ekonominin geneline yayılması ağır bedellerle sonuçlanabilir.